

Det urealiserte potensialet i **læring gjennom lek** i skolen

Bygge selvtillit gjennom helhetlig utvikling av ferdigheter

Behovet for læring gjennom lek

Økt fokus på vurdering av resultater

LEGO Foundation lanserte nylig resultatene av et femårig forskningsinitiativ som så på læring gjennom lek som en måte å endre læreplanene i pedagogikk på. Studien fant at lærere over hele verden har strukket seg for å undervise i STEAM-fag, som vil bli stadig viktigere etter hvert som innovasjonstempoet vokser og arbeidsmarkedet endrer seg. Vektlegging av innholdet i STEAM-fagene har ført til økt bruk av pedagogiske metoder med fokus på kvantifiserbare akademiske prestasjoner. Men ved å fokusere utelukkende på det som er kvantifiserbart, betyr det at lærere har hatt mindre tid til å fokusere på helhetlig utvikling av flere ferdigheter – sosiale, følelsesmessige, fysiske og kreative ferdigheter – som er avgjørende for å skape mennesker som lærer hele livet.

Positiv erfaring av læring gjennom lek

Læring gjennom lek er godt etablert som metode for å utvikle helhetlige ferdigheter tidlig i livet. Til tross for kunnskap om metoden, har mange lærere redusert bruken av læring gjennom lek, playful learning, til fordel for mer akademiske, pedagogiske

tilnærminger. Noen pedagogiske forskere har påpekt at dette er unødvendig, for eksperter har fastslått at «læring gjennom lek støtter utviklingen av tidlig lese- og tallferdigheter i en integrert tilnærming, samtidig som det styrker barns sosiale, følelsesmessige, fysiske og kreative ferdigheter» (Marbina, Church & Tayler, 2011).

Kan læring gjennom lek være effektivt for elever i alle aldre?

Fordi «lek» er så sterkt forbundet med barnehagen, har det vært lite forskning for å undersøke fordelene ved å lære gjennom lek i grunnskolen. Ved å gjennomføre den femårige undersøkelsen, fant LEGO Foundation at «lek» eller «lekbasert læring» nesten ikke eller aldri ble nevnt for barn over åtte år. Det sentrale spørsmålet ble: Hvilken rollen har læring gjennom lek når det gjelder å forberede grunnskoleelever på fremtidig utdanning og karriere?

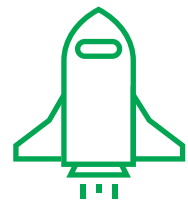
Definere læring gjennom lek

Spenninger mellom «å leke» og «å lære»

Lek og læring blir ofte sett på som motstridende begreper – lek er noe morsomt som små barn engasjerer seg i, mens læring er en mer alvorlig aktivitet som eldre barn engasjerer

Nye teknologiske endringer vil få betydelig innvirkning på hvordan vi lever og trives i fremtiden.

Det forandrer også hvordan vi forbereder barn på å lykkes. Som lærere vil det være viktig for oss å gå over fra å fokusere på tilegnelse av kunnskap til å fokusere på flere ferdigheter, slik at vi også ender opp med å bygge selvtillit i selve læringen. Engasjerende, praktisk og leken læring, playful learning, er en av måtene lærere kan hjelpe barn med å nå dette målet.

«Læring gjennom lek støtter utviklingen av tidlige lese- og tallferdigheter i en integrert tilnærming, samtidig som det styrker barns sosiale, følelsesmessige, fysiske og kreative ferdigheter» –

Marbina, Church & Tayler, 2011

seg i. Dette er noen ganger grunnen til at lærere, når de er presset på tid, tar i bruk pedagogiske metoder som produserer standardiserte resultater på kognitive ferdighetsprøver.

Selv om læring gjennom lek kan få en til å tenke på «ren lek», tyder undersøkelser på at læring gjennom lek på skolen er «å kombinere lekne elevstyrte aktiviteter med læringsmål, støttet av en lærer eller voksen, eller gjennom annen veiledning» (Weisberg, Hirsh-Pasek & Golinkoff, 2013).

Dette inkluderer blant annet frivillig lek, veiledet lek, konstruksjonslek, samarbeidende lek, læring gjennom spill, fysisk lek og digital lek.

5 viktige egenskaper ved læring gjennom lek

LEGO Foundation, i samarbeid med eksperter fra fire universiteter, har tidligere jobbet med å trekke frem fem egenskaper som definerer læring gjennom lek. Disse inkluderer læring som er:

- 1 Meningsfull** – når elevene kan relatere nye erfaringer til noe som allerede er kjent, og dermed skape forbindelser mellom ting som er relevante for dem. Integrerte tilnærminger er meningsfulle når de inneholder relevante og engasjerende oppgaver, spørsmål og problemer eller prosjekter som er selvdrevende og tankevekkende, og som oppfordrer elevene til å finne ut mer. Integrert pedagogikk er utformet for å inkludere prosesser som bedrer forståelsen, spør om tidligere erfaringer og bygger rammeverk – veileder elever fra det som er kjent, til det som er ukjent.

- 2 Sosialt interaktiv** – når elevene er involvert i å arbeide sammen i grupper, og bruker strategier som er utformet for å maksimere fordelene av samarbeidende læring. Når læring skjer i nye og forskjellige situasjoner og kontekster, eller i en gruppe rundt en aktivitet eller et eksperiment, kan den utvide sosiale nettverk og oppløse barrierer mellom enkeltpersoner og grupper – som noen ganger oppstår i tradisjonelle klasseromsmiljøer.

- 3 Aktivt engasjerende** – når elevene må foreta valg – store eller små – om innholdet eller prosessene som er involvert i læringen. Aktivt engasjement oppstår når elevene fordypet seg, stoler på og støtter andre elever, og lærere veileder elevene til å formulere forståelser og utvikle nye ferdigheter gjennom råd og spørsmålsstillinger, i stedet for utelukkende gjennom eksplisitt instruksjon. Aktivt engasjement består av tre dimensjoner: følelser om læring (affektiv), handlinger mot læring (atferd) og tenkning/bearbeiding innenfor læringskonteksten (kognitiv). Engasjerte elever viser motivasjon og engasjement for læringen, og strekker seg ofte utover fastsatte mål og forventninger.

- 4 Gjentakende** – når elevene har mulighet til å utforske og undersøke nye konsepter – å prøve og feile, og prøve på nytt. Når elevene deler sine ideer med hverandre og endrer og rekalkibrerer sin tenkning basert på testing, prøving av muligheter og endring av hypoteser. Lærere oppmuntrer til gjentakelse gjennom å veilede elevene med målrettede, oppmuntrende spørsmål, tips og modellering.

- 5 Morsom** – når elevene er nysgjerrige, kan de glede seg til å lære nye ting og overvinne utfordringer gjennom positive samhandlinger mellom elever og lærere. Dette er preget av interesse og motivasjon, ved å ha og foreta valg, oppleve læring i en rekke situasjoner, personlig relatering til innholdet i læringen, og en følelse av å være flink nok og trygg på sin læring.

5 ferdigheter for helhetlig utvikling hos barn

Læring gjennom lek hjelper barn med å utvikle en dypere forståelse og bredere kompetanse som de trenger for å lykkes i fremtidig utdanning og karriere. LEGO Foundation har definert at dette brede spekteret av ferdigheter omfatter:

- 1 Kognitive ferdigheter** – å kunne konsentrere seg, problemløse og tenke fleksibelt ved å lære å takle komplekse oppgaver og bygge effektive strategier for å finne løsninger.
- 2 Følelsesmessige ferdigheter** – å kunne forstå, håndtere og uttrykke følelser ved å bygge selvbevissthet og håndtere impulser, samt å holde seg motivert og trygg i møte med vanskeligheter.
- 3 Fysiske ferdigheter** – å være fysisk aktiv, forstå bevegelse og rom gjennom å praktisere sensorisk-motoriske ferdigheter, utvikle romlig forståelse og utvikle en aktiv og sunn kropp.
- 4 Sosiale ferdigheter** – å kunne samarbeide, kommunisere og forstå andres perspektiver gjennom å dele ideer, forhandle om regler og bygge empati.

5

Kreative ferdigheter – å kunne komme opp med ideer og uttrykke og forvandle dem til virkelighet ved å skape forbindelser, symbolisere og representere ideer, og gi meningsfulle opplevelser for andre.

Fremme læring gjennom lek

LEGO Foundations undersøkelser evaluerte totalt mer enn 50 pedagogiske tilnærminger som var forbundet med effektive læringsmetoder, og bestemte seg for åtte metoder, som alle henvises til som «integrerte» fordi de kombinerer elevstyrt, lærerveiledet og lærerstyrt læring. Disse integrerte metodene, inkludert Aktiv læring, Samarbeidende læring, Eksperimentell læring, Veiledet læring gjennom oppdagelse, Undersøkelsesbasert læring, problembasert læring, prosjektbasert læring og Montessori-metodikk, ble valgt fordi de er avledet fra de samme konstruktivistiske læringsteoriene. Denne integrerte pedagogikken ble deretter gjennomgått i form av empiriske undersøkelser på tvers av flere tiltak for å identifisere i hvilken grad de støttet elevenes resultater i en kombinasjon av ferdigheter og

kunnskap. Resultatene viser at denne integrerte pedagogikken deler mange av de samme egenskapene til læring gjennom lek. Undersøkelsene konkluderer med at læring gjennom lek er en integrert pedagogikk som kan betraktes som svært effektiv for å bygge en bredde av ferdigheter sammen med akademisk innhold, samtidig som det har høyt elevengasjement. Elevene liker å studere når de drar nytte av både ferdigheter og kunnskap.

Betydningen av læringsevne

Læring gjennom lek, den integrerte pedagogikken som inngår i LEGO Foundation-studien, forsterker læringsevnen ved å blande lærerstyrt, lærerveiledet og elevstyrt læring, noe som til slutt oppmuntrer elever og lærere til å være aktivt engasjert i læringsprosessen sammen.

- **Lærerstyrt læring** – gir innledende form og eksplisitt instruksjon ved behov
 - **Lærerveiledet læring** – gir rammeverk for læring ved passende punkter
 - **Elevstyrt læring** – å ta valg om innholdet og læringsprosessen
- Victorian Early Years Learning and Development Framework representerer lærerstyrt, lærerveiledet og elevstyrtlæring, forsterker

ytterligere viktigheten av å blande teknikker, og bemerker at alle tre trådene er sterkere når de arbeider sammen.

Resultater viser at fordelene for elevene inkluderer å ta autentiske og oppriktige valg om hva og hvordan man lærer, stille spørsmål og utvikle meninger, ha frihet til å finne ressurser og kunnskap, og tillate nok tid til «dårlig start».

Lekebasert læring og tilnærming som undersøkelsesbasert læring og aktiv og erfaringsbasert læring, er basert på de samme læringsteoriene. Sentralt i disse teoriene er ideen om at lærere og elever samarbeider om å konstruere kunnskap. Læringsmiljøer er bevisst utformet for å maksimere mulighetene til å fremme kreativitet, sosial samhandling, eksperimentering og et virkelig ønske om å lære.

Fig. 1 – Integrerte undervisnings- og læringsmetoder

(gjengitt fra Victorian Early Years Learning and Development Framework, Department of Education and Training, 2016, s. 15)

Hvis følelsesmessige, sosiale, kreative og fysiske ferdigheter er av samme verdi som kognitive ferdigheter, må de ha en fremtredende plass i programmering og vurdering.

Ser mot fremtiden

Gir dybde over bredde

Læring gjennom lek gir også barn tiden og rommet som de trenger for å utforske STEAM-emner fullt ut. LEGO Foundation-studien viser at for å oppnå best mulig resultater, vil barn ha nytte av å lære på kryss og tvers av fag, og forbinde begreper og innhold med sine virkelige applikasjoner. For å kunne oppnå dette, så er det viktig å engasjere elevene aktivt, tillate dem å jobbe sammen, og lære ved å utføre ting.

Ta i bruk nye typer vurderinger

Gitt at fordelene med å lære gjennom lek, som pedagogisk metode oppmuntrer til utvikling av helhetlige ferdigheter, er det viktig med riktig vurdering i etterkant. Vurdering går dessverre som regel i favør av kognitive resultater. Videre viser LEGO Foundation-studien at læring gjennom lek-tilnærming vil ha nytte av en flerdimensjonal tilnærming som tar høyde for kognitive og ikke-kognitive ferdigheter, med en vektlegging på hvordan elevene tar i bruk sin kunnskap i en rekke ulike sammenhenger. Det er tre forskjellige dimensjoner av vurdering som lærere oppfordres til å begynne å utforske:

- Intellektuelt ambisiøse prestasjonsvurderinger

- Evalueringsverktøy, retningslinjer og vurderingsmatriser som er synlige og forklart for eller til og med utviklet sammen med elever
- Vurderinger for læring i løpet av prosjektdesign og utvikling i form av tilbakemeldinger

Retning på fremtidig forskning

Lego Foundation-studien etablerer et meningsfylt rammeverk for lekne læringsprinsipper og ferdigheter, som er godt egnet for anvendelse i grunnskolen. Studien presenterer også en rekke muligheter for videre forskning, inkludert nye beregninger for å evaluere virkningen av ikke-kognitive ferdigheter, forstå trinnene for å ta fatt på og skalere opp mer lekebasert eller integrert pedagogikk, samt hvordan og hvor digital teknologi brukes til å støtte effektiv implementering.

Når tempoet i teknologiske endringer akselererer, vil behovet for å gå fra tilegnelse av kunnskap til å fokusere på et bredere ferdighetsgrunnlag, slik at vi til slutt ender opp med å bygge selvtillit i selve læringen øke. Svært engasjerende, praktisk, leken læring, playful learning, er en av de viktigste måtene lærere kan forberede elevene på for fremtiden, samtidig som de sikrer at de virkelig trives.

For å lese hele dokumentet og se den fullstendige listen over ressurser som er analysert i denne undersøkelsen, kan du gå til [LEGOfoundation.com/schoolslearnthroughplay](https://legofoundation.com/schoolslearnthroughplay)

Marbina, L., Church, A., & Tayler, C. (2011). Victorian early years learning and development framework: Evidence paper: Practice principle 6: Integrated teaching and learning approaches. Hentet fra nettsiden for Department of Education and Training i staten Victoria på: <https://www.education.vic.gov.au/Documents/childhood/providers/edcare/eviintegrateac.pdf>

Weisberg, D. S., Hirsh-Pasek, K., & Golinkoff, R. M. (2013). Guided play: Where curricular goals meet a playful pedagogy. *Mind, Brain, and Education*, 7, 104–112. <https://doi.org/10.1111/mbe.12015>

LEGO and the LEGO logo are trademarks of the LEGO Group. ©2020 The LEGO Group.